

Prawie połowa Powiatu Iławskiego to obszary chronione, m.in. rezerваты i parki krajobrazowe, użytki ekologiczne

data aktualizacji: 2021.02.26

Tereny powiatu iławskiego charakteryzujące się najbogatszą różnorodnością przyrodniczo-krajobrazową, na mocy ustawy o ochronie przyrody, objęto różnymi formami ochrony. Trzeba robić wszystko, co możliwe, by na co dzień chronić cenne przyrodniczo tereny, które nas otaczają. A mamy się czym chwalić.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody udostępnionym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w granicach naszego powiatu znajduje się 6 rezerwatów przyrody, 2 parki krajobrazowe, 8 obszarów chronionego krajobrazu, 7 obszarów Natura 2000, jeden zespół przyrodniczo-krajobrazowy, 9 użytków ekologicznych, jedno stanowisko dokumentacyjne i 158 pomników przyrody. Biorąc pod uwagę powierzchnię gruntów, tereny przyrodniczo chronione stanowią około 44% naszego powiatu.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, jak również siedliska roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Rezerваты znajdujące się na terenie powiatu iławskiego to: Jezioro Czerwica, Jezioro Gaudy (obydwa w gminie Susz), Jezioro Jasne, Jezioro Karaś (gmina Iława), rzeka Drwęca (gminy Lubawa i Iława) oraz niewielki fragment rezerwatu Jezioro Iłgi

(gmina Iława).

Parki krajobrazowe to obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. W naszym powiecie obejmują ponad 23,5 tys. ha i są to: Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego (miasto Iława, gminy: Iława, Zalewo, Susz) oraz Park Krajobrazowy Wzgórz Dylewskich (gmina Lubawa).

Obszary Chronionego Krajobrazu obejmują z kolei tereny o powierzchni ogółem 35,9 tys. ha, chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. W powiecie iławskim zlokalizowane są następujące OChK: Kanału Elbląskiego (gminy: Zalewo i Iława), Pojezierza Iławskiego część A i B (gminy: Zalewo, Iława, Susz, miasto Iława), Pojezierza Iławskiego – Wschód (gmina Zalewo), Rzeki Liwy (gmina Susz), Jeziora Goryńskiego (gmina Kisielice), Doliny Dolnej Drwęcy (gminy: Iława, Lubawa, miasta: Iława i Lubawa), Doliny Rzeki Wel (gmina Lubawa) oraz Wzgórz Dylewskich (gmina Lubawa).

Kolejną formą ochrony przyrody jest ustanawianie tzw. użytków ekologicznych. Są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Większość występujących w powiecie iławskim tego typu użytków znajduje się na terenie gminy Iława i są to jeziora: Czarne, Łajskie, Kociołek, Plajtek Duży, Plajtek Mały. Kolejne trzy użytki to płaty nieużytkowanej roślinności i siedliska przyrodnicze w Napromku, Szczepankowie i Wałdykach na terenie gminy Lubawa. W gminie Zalewo znajduje się największy użytek ekologiczny – Czaplak o pow. 95,15 ha obejmujący las borealny oraz łąg.

Przeważająca część obszarów Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 ustanowionych na terenie naszego powiatu pokrywa się z innymi, wymienionymi powyżej formami ochrony przyrody. Sieć Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków, obszary ochrony siedliskowej i obszary mające znaczenie dla Wspólnoty. Na terenie naszego powiatu są to: Lasy Iławskie, Jezioro Karaś, Dolina Drwęcy, Aleje Pojezierza Iławskiego, Ostoja Iławska, Ostoja Radomno oraz w niewielkim fragmencie także Ostoja Dylewskie Wzgórze.

Ważną rolę spełniają także pomniki przyrody. To pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej, wyróżniającej się wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej. Mogą to być np. okazałych rozmiarów wiekowe drzewa, czy głazy narzutowe. Co ciekawe, na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego całkowitego rozpadu. Do najciekawszych zarejestrowanych w powiecie iławskim pomników należą: sosnowa „Aleja Napoleońska” w Szymbarku, grupa 8 dębów o obwodach od 377 do 556 cm koło Gostyczyna, granitowy głaz narzutowy niedaleko leśniczówki w Napromku, czy okazały cis na dziedzińcu dawnego Zamku Biskupów Chełmińskich w Lubawie.

W miejscowości Losy znajduje się jedyne na terenie województwa warmińsko-mazurskiego stanowisko dokumentacyjne, ustanowione w celu ochrony wyrobiska kredy pojeziornej. Na terenie gminy Lubawa znajduje się również jedyny w powiecie Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Jeziora Zwiniarz, ustanowiony w 2007 r. dla zachowania przyrodniczych i krajobrazowych terenów otwartych otaczających jezioro.

Każda z form spełnia inną rolę w polskim systemie ochrony przyrody i służy innym celom, dlatego charakteryzuje się odmiennym reżimem ochronnym oraz zakresem ograniczeń w użytkowaniu określonych przepisami prawa.

Ważne, abyśmy wszyscy na co dzień starali się chronić cenne przyrodniczo tereny, które nas otaczają.

Autor: Mateusz Szauer.

Mateusz Szauer, dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Iławie.

Publikacja Starostwa Powiatowego w Iławie.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/63670-prawie-polowa-powiatu-ilawskiego-to-obszary-chronione-m-in-rezerwaty-i-parki-krajobrazowe-uzytki-ekologiczne>